

béni sedem petiz; Ljublanski strugar Köhrer, kteri jih nar bolje vé delati, ga ne naredi spod petih goldínarjov; tote je lizhen, terden in sveštó po mushtri narejen. Deshelni kolovratarji ga bodo snali dati bolj po zeni, kakor je upati, zhe si lih ne bo tako lizhen, de bo li terdno in sveštó po mushtru narejen. Mushtrov je vshe vezh v Ljubljani; v' kanzlijo kmetíjske drushbe ga sna vsakkteri priti pogledat.

Z. k. kmetíjska drushba bo po tému imé vlažiga, kdor se bo ta kolovrat sveštó posnemati nauzhil, in kup v téh novizah rasglafila.

Domazhe pergode.

(**Hvála pridnih ofkerbvavzov sadniga drevja in murv.**) Žesarfska, kraljeva drushba krajuških kmetvavzov je v spomladanskim sboru leta 1841 kmetam, kteri se s pridnim sajenjem ino ofkerblenjem sadnih dervez in murv poslavijo, freberne svetine podelit sklenila. V sboru 10. velikiga travna 1842 je našlednih devet kmetov te zhaſti vrednih sposnala, in jih odeliti velila:

- 1) Shimona Hafnerja is Formacha, v Lofski Komesiji.
- 2) Gregata Sadušhaka is Tuinz, v mekinški Kom.
- 3) Janesa Pengava is Noshz, v mekinški Kom.
- 4) Martina Janzhizha is Hudne, v Ponovishki Kom.
- 5) Franza Janeshizha is Labave, v Ponovishki Kom.
- 6) Jurja Dekleva is Prema, per Postojni.
- 7) G. Janesa Dolenza is Vipave.
- 8) Gregata Gostifha is Zherniga verha, ino
- 9) Gregata Hladnika is Loma.

V Strasifhu per Šémpétru (Schrottenthurn) v kapélizi na levi strani visi velik pleháſi korz; — pod njim na zherni tablizi je tá napis:

V letu 1816 je bila semlja tako nerodovitna, de so revni ljudje v letu 1817 tako stradali, de so po vezh krajih travo in otrobe jedli, in od lakote merli. Od keršanske ljubesni ushgani, so se v' tej soſeki dobrotniki snashli, kir so s tim korzam petdefetim nar bolj potrebnim v Strasifhu tako imenovano Rumfortorsko shupo deliti pustili in so jih tako v narhujšim zhasu preshiveli. Prez po tej hudi letni pa je Bog semlji tako rodovitnost dal, de je shito na tak dober kup prishlo, kakor pokashe sdoje sapisana

Shitna zena v letu 1817 **Shitna zena v letu 1818 pred shetvijo.**

	fl. kr.		fl. kr.
1 mirnik Pſhenize .	6 —	1 mirnik Pſhenize .	1 40
1 " Ershi . .	4 30	1 " Ershi . .	1 18
1 " Jezhmena	3 10	1 " Jezhmena	— 54
1 " Profa . .	3 15	1 " Profa . .	1 30
1 " Turfhize .	4 —	1 " Turfhize .	1 —
1 " Ajde . .	7 —	1 " Ajde . .	1 —
1 " Ovfa . .	2 —	1 " Ovfa . .	— 40

H vezhnuimu spominu boshje pravize in boshjiga usmijenja ta korz tukaj visti.

Svunajne poveſti.

Duhovni gospod Franz Pirz, Misionar per Divizi Mariji na Michiganskim, v Ameriki, je pisal:

I. kaj v Ameriki s smersnenim krompirjem storijo, ino II. kako tam koshuhovno po leti pred moli obvarjejo. Njega pisanje je našledniga sapopadka:

Dostikrat sim slíšhal prashati v svojim ozhetistvu (Vaterland), kako bi se dal smersli krompir skoristiti, pa kar se

spomnim, nihzhe ni snal boljšhiga svetvati, kakor ga v gnoj vrezhi, kir ljudem in shivali shkodliv, sa savshiti ni.

Stara Indianka, od mene keršena, mi je na to prashanje dopovedala, de v njenih krajih po simi, ki semlja po pet zhevljov premersne, krompir svoj skos edini pridelik, v semlji pokopan do pomladi per miru pusté, de otaja, ino ga sa feme imajo. Zhe jim pa sa jed namenjen smersne, nima nizh v febi, kir she tako terdo smersnen krompir v vrelo vodo vershen in naglo skuhan se od nesmersneniga v dobroti nizh ne raslozhi. Jeſt sim to koj skuſil, in se priprizhal, de je ref. Smersli krompir v semljo pokopan se otaja, in je dober sa feme. To vediti, bi snalo Krajinam vshez biti, ker tam toliko krompirja sadé, de nimajo doſti hramov sa spraviti ga, in pred smerslino ohraniti.

Poleti 1836 mi je vezh tizhev in kushuhovnih svir, ktere sim bil sa Ljubljanski Museum namenil, mol popolna ma vental. Nato sim koshuhniga tergvavza is Kanade po prashhal, kako on koshuhovno pred moli obvarje. On dene koshuhovno, bres raslozhka vstrojeno ali sicovo, spomlad v prasen shganjski sod, in napolnen sod terdno sabije, de ſapa ne vun ne noter ne more. Duh shganja obvarje tako koshuhovno pred vfo shkodo. To fredstvo sna krajuškim kersnarjem in koshuharjem prav priti; sna biti, de bi fe koshuhovne, ktere stroji, ako bi bilo shgánje permefhano, moli ne lotili.

Směl.

(**Kako se fadesh pred bolham obvarje.**) Kjer fadesh ſejeh, ofjano semljo tako možnuo s zeglavo moko potroſi (to je s drobno ſtolzhenim zeglam,) de ſo tla rudezhe. Tako tudi storji po prefajenim fadeshu. Ne ena bolha ne pojde bliſo; sraven tega bo zeglova moka tudi k rafti fadesha veliko pripomogla.

Napoved kmetijskih bukev (knig).

Na prodaj v Ljubljani per bukvarju Gospodu Lercharju na velikim tergu:

Krajuški Vertnar, ali Poduzhenje v kratkim veliko sadnih dreveſ saređiti, jih s zepljenjam poslahtniti, in lepe veſte k velikim pridu ſafaditi. Na ſvetlobo dala ſeſarska kraljeva drushba kmetijſta na Krajuškim. Spisal Franz Pirz, fajmoſhter per f. Jérneji v Pezbah. V Ljubljani 1834 — 1835. Svesau sa 24 kr.

Per ſhl. Gosp. Kleinmajerju:

Krajuški Zhbelerzhik, to je: kratko poduzhenje Zbhele reditt, in s njimi prav ravnati. Is laſnih ſkuſhij spisal v nemfikim in tudi v krajuški jesik preſtavit dal Juri Jonke, Zhermoſhnishki fajmoſhter na Kozhevskim. V Ljubljani 1836. Sa 2 kr.

Shitni kup.

U Ljubljani	fl.	kr.	U Kraju	fl.	kr.
1. Maliga ſerpana.			26. Roshniga zvéta.		
1 mirnik Pſhenize*)	1	30	1 m. Pſhen. domazhe	1	30
1 " Ershi . .	—	—	1 " , , banafhke	1	24
1 " Jezhmena	—	—	1 mirnik Ershi . .	1	8
1 " Profa . .	—	—	1 " Jezhmena . .	1	6
1 " Turfhize .	1	3	1 " Profa . .	—	56
1 " Ajde . .	—	55	1 " Turfhize .	1	—
1 " Ovfa . .	—	40	1 " Ajde . .	—	58
1 " Sorfhize .	—	—	1 " Ovfa . .	—	40

*) Mirnik se imenuje tudi ſhkaf, polovnik, pol vagána. (Vagán, ein Metzen.)